

Perskaitykite eilėraštį, atsakykite į 1-14 klausimus.

Martynas Vainilaitis

Keistas eilėraštkukas

Grįžau tą **kartą** neramus,
Eilėraštkuką parašiau,
Paglosčiau skambančius rimus
Ir tyliai tyliai paprašiau:

— Dabar tu užbaigtas, —
Beveik
Maža dainelė be natų.
Tad **eik** į knygą mano, **eik**
Būrin eilėraščių

Gyvensi, **mielas**, kaip namuos,
Be to — knygėlė pastorės.
Ateis diena — ir deklamuos
Tave visi, kas panorės.

Pašiaušė skambančius rimus
Eilėraštkukas prieš mane
Ir į visus patarimus
Trumpai drūtai atsakė:
-Ne!

Nenoriu laukti tų laikų!..
Gulėti rankraščiuos — ne man!
Už lango tiek linksmų vaikų...
Prašau, išleiskite kieman!

1. Eilėraštkukas vadinamas **keistu**, nes jis

- A) yra užbaigtas
- B) yra dainelė be natų
- C) kviečiamas į kitų eilėraščių būrį
- D) atsisakė gulėti rankraščiu krūvoje
- E) pastorintų knygėlę

2. Skambantys rimai - tai

- A) žodžių vardai
- B) daug neramių žmonių, Rimų vardais
- C) žodžių galūnių sąskambiai
- D) rankraščiai
- E) visos eilėraščio raidės

3. Diena, kai visi deklamuos eilėraštį, ateis, kuomet

- A) knygėlė pastorės
- B) knygėlė bus išleista ir ją bus galima įsigyti
- C) bus paglostyti rimai
- D) rimai suskambės
- E) eilėraštkis gyvens kaip namuose

4. Kas parodo, jog žodis **eilėraštkuką** turi mažybinę reikšmę?

- A) nosinė raidė galūnėje
- B) priesaga
- C) šaknis
- D) priešdėlis
- E) skiemenų skaičius

5. Žodžio **kartą** galūnėje rašoma nosinė raidė, nes

- A) jis sutampa su žodžiu **tą**
- B) jis atsako į klausimą **ką?**
- C) galūnėse dažnai rašomos nosinės raidės
- D) tai įsimintinos rašybos žodis
- E) nusako grįžimo laiką

6. Kiek mišriųjų dvigarsių yra pirmame posmelyje?

- A) 4
- B) 5
- C) 7
- D) 3
- E) 8

7. Kiek minkštumo ženklų yra pirmame posmelyje ?

- A) 5
- B) 4
- C) 3
- D) 9
- E) 6

8. Parinkite tinkamą žodį antro posmelio pabaigai.

- A) dainų
- B) natų
- C) vaikų
- E) tvarkos
- E) kitų

9. Antrame posmelyje du kartus pavartotas žodis **eik**, nes

- A) eilutėje yra klaida
- B) eilėraštkis išvaromas iš namų
- C) išreikštas draudimas prisijungti prie kitų eilėraščių
- D) nes raginama eiti ir į knygą, ir į eilėraščių būrį
- E) žodis trumpas, todėl pavartotas du kartus

10. Kiek dvibalsių yra antrame posmelyje ?

- A) 4 B) 9 C) 6 D) 5 E) 3

11. Trečiame posmelyje žodžiu **mielas**

- A) kreipiamasi į eilėrašį
B) primenama, kad eilėraštis neturi namų
C) nieko svarbaus nepasakoma
D) norima priversti eilėrašį apsigyventi autoriaus virtuvėje
E) nusakomas eilėraščio grožis

12. Kuris žodis ar žodžių junginys atitinka posakį **trumpai drūtai**?

- A) netrukus
B) netvirtai
C) neaiškiai
D) žemu balsu
E) glaustai tvirtai

13. Perskaitykite penktą posmelį. Koks yra eilėraštas ?

- A) bailus B) įžūlus C) nekantrus
D) nuobodus E) griežtas

14. Žodis **rankraščiuos** parodo

- A) laiką
B) pyktį
C) vietą
D) tingumą
E) grožį

Perskaitykite tekstą. Atsakykite į 15 - 25 klausimus.

Selemonas Paltanavičius

Mūsų kalba - sudėtinga ir paprasta. Visų pirma ja kaip rašome, taip ir skaitome. Mūsų abėcėlėje - 32 raidės. Mums visus įmanomus garsus užrašyti leidžia tokios naudingos raidės kaip

Ą Č Ė Ė Į Š Ū Ū Ž.

Nedaugelyje kalbų rasi ką nors panašaus. Tiesa, mes sukūrėme tik Ū, Į, Ū ir Ė, kitas raides pasiskolinome iš lenkų ir čekų kalbų. Tačiau kitataučiams sunku perskaityti mūsų paprastus tekstus ne tik su šiomis raidėmis, bet ir su

dvibalsiais, dvigarsiais. Dvibalsiai kalbai teikia dainingumo, lankstumo, žaismingumo.

Mes kalbame vadinama bendrine lietuvių kalba. Ji visai nesena, jai šiek tiek daugiau kaip 100 metų. **O skirtinguose Lietuvos regionuose žmonės kalba savo tarmėmis, garsus taria ir žodžius sako vis kitaip.** Nors esame nedidelė šalis, tačiau dzūkui nelengva susikalbėti su žemaičiu, o aukštaitis ne visada papasakos suvalkiečiui, kaip reikia pakinkyti arklį ar padaryti alų - tiems patiems dalykams vadinti jų vartojami žodžiai yra skirtingi.

Ar lengva kalbėti lietuviškai? Taip, mums, girdintiems lietuvių kalbą nuo gimimo, lengva. Galbūt sunkiau ja rašyti, dar labiau - kirčiuoti žodžius. Kitataučiai mūsų kalba - **kietas riešutėlis**, nes išmokti tarti balsius, dvibalsius, o po to - taisyklingai kirčiuoti, išmokti gramatikos yra gana sunku.

15. Mūsų kalba yra paprasta, nes

- A) ja kalba mažai žmonių
B) ja kaip rašome, taip skaitome
C) gražiai skamba
D) žodžius vienaip tariame, kitaip rašome
E) abėcėlėje – 32 raidės

16. Kurias naudingas raides pasiskolinome iš kitų raidynų?

- A) Ū, Ė
B) Į, U
C) Ž, Č
D) Ū, Š
E) U, Ž

17. „Naudingomis“ raidės vadinamos todėl, kad

- A) padeda uždirbti pinigų
B) sudaro lietuvių abėcėlę
C) leidžia užrašyti visus girdimus garsus
D) pasiskolintos iš kitų tautų
E) kitataučiai jų neperskaito

18. Kitataučiams sunku išstarti kai kuriuos lietuvių kalbos žodžius, nes

- A) jie yra neraštingi
B) jų kalboje nėra tokių garsų
C) jie visai nesistengia
D) jų niekas neprašo to daryti
E) jie labai skuba

19. Dvibalsiai ir dvigarsiai

- A) vien apsunkena kalbą
- B) kalbai teikia skambesio
- C) daro kalbą nelanksčią
- D) paverčia kalbą dainomis
- E) tinka tik žaidimams

- A) 2/4
- B) 3/3
- C) 4/2
- D) 1/5
- E) 2/2

20. Kas yra tarmė?

- A) nevartotina kalba
- B) kalba, kuria kalbama tik kurioje nors Lietuvos vietovėje
- C) pamiršta kalba
- D) dirbtinė kalba
- E) vaikų sugalvota kalba

21. Tekste sakoma, kad mūsų kalba sudėtinga, nes

- A) sudėtinga ištarti balsius ir dvibalsius
- B) sunku išmokti gramatikos taisyklių
- C) sunku išmokti kirčiuoti
- D) sunku ištarti kai kuriuos „naudingus“ garsus
- E) visi atsakymai teisingi

22. Dzūkui nelengva susikalbėti su žemaičiu, nes

- A) jie vienas kito nepažįsta
- B) jie kalba skirtingomis tarmėmis
- C) jie kalba bendrine kalba
- D) jų kalba labai sena
- E) Lietuva nedidelė šalis

23. Kietas riešutėlis – tai

- A) vadovėlis
- B) sunkiai įveikiamas darbas
- C) riešuto kevalas
- D) niekam nereikalinga veikla
- E) riešutavimas

24. Kuris žodžio **kitatautis** skiemuo tariamas tvirčiau nei kiti?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) visi tariami vienodai

25. Paryškintame sakinyje yra ... moteriškosios giminės ir ... vyriškosios giminės daiktavardžiai.

Perskaitykite eilėraštį. Atsakykite į 26 - 32 klausimus.

Ramutė Skučaitė

Rudens laiškai

1. Vėjau, vėjau! Ką blaškai? -
Čia ne lapai, o laiškai!

2. Išsiblaškęs tu visai!
Juk ant lapų - adresai:

3. „Ažuolo drevė giraitė“.
Aišku, laiškas

4. „Pats dirvono vidurys.“
Adresatas - vyturys.
(Gaus tą laišką vyturys,
Kai pavasarį sugrįš.)

5. „Ta loma, kur nieks nežino.“
Laiškas kiškiui su

6. „Stagarėlis prie urvelio.“
Laiškas senai lauko

7. „Guolis po sausa šaka.“
Šitą laišką gaus

8. Na, atrodo, viskas, vėjau.
Kiek galėjau, tiek padėjau.

9. Ką gi čia meti po kojų?
Laiškas man? Labai dėkoju!

26. Kuriuo metų laiku vyksta veiksmas?

- A) žiemą
- B) rudenį
- C) dieną
- D) pavasarį
- E) vakare

27. Vėjas vadinamas **išsiblaškiusiu**, nes

- A) nemoka skaityti
- B) nepastebi adreso ant lapo
- C) blaško lapus (laiškus)
- D) vėjui niekas nepadeda
- E) jis yra linksmas

28. **Adresatas** – tai

- A) asmuo, kuris siunčia žinią, laišką
- B) asmuo, kuriam siunčiamas laiškas, siuntinys
- C) giminaitis
- D) gyvūnas
- E) draugas

29. Pagal „adresus ant lapų“ nustatykite posmelio numerio ir trūkstamo žodžio derinį.

- 3) a) šeimyna
- 5) b) meška
- 6) c) pelei
- 7) d) voveraitei

- A) 3/meška, 5/pelei, 6/voveraitei, 7/šeimyna
- B) 3/voveraitei, 5/šeimyna, 6/pelei, 7/meška
- C) 3/voveraitei, 5/šeimyna, 6/meška, 7/pelei
- D) 3/voveraitei, 5/meška, 6/šeimyna, 7/pelei
- E) 3/pelei, 5/meška, 6/šeimyna, 7/voveraitei

30. Vyturys laišką gaus pavasarį, nes

- A) nemėgsta susirašinėti
- B) nesirūpina savo korespondencija
- C) išskrenda žiemoti svetur
- D) vėjas pavėlavo jį įteikti
- E) yra užuomarša

31. Ką parodo žodis **atrodo**?

- A) abejonę
- B) dideles pastangas
- C) norą atrodyti gražiai
- D) nelaimės nuojautą
- E) džiaugsmą

32. Kodėl žodžio **kojų** galūnėje rašoma nosinė raidė?

- A) atsako į klausimą **kur meti**?
- B) atsako į klausimą **ko**?
- C) išreiškia padėką

D) atsako į klausimą **kam siunčiamas laiškas**?

E) žodis nevartotinas

Perskaitykite tekstą. Atsakykite į 33 - 40 klausimus.

Žmonių berniukai sėdėjo ant kranto, mėtė į ugnį bulves ir **laužė sau galvas**, ko gi taip staiga pabėgo jų mažasis vandenis, o mažasis vandenis tuo metu plaukiojo giliai **tvenkinį** ir ieškojo karpio Ciprino.

Paskutiniu metu karpis Ciprinus visą laiką buvo gana surūgęs. Jam nepatiko, kad mažasis vandenis taip draugauja su žmonių berniukais.

- Liaukis tu su tais žmonėmis! - visai neseniai vėl niurzgėjo jam Ciprinus. - Arba jie ateina maudytis ir taip sujudina dumblą, kad vos begali namus surasti, arba primėto į vandenį tų prakeiktų meškerių ir laukia, kad kuris iš mūsų užkibtų. O paskui mus valgo su sviestu ir svogūnų griežinėliais, kiek girdėjau. Tikrai, liaukis tu su tais žmonėmis, vandenis nieku gyvu neturi su jais prasidėti! Aš tiesiog nesuprantu, kaipgi tu taip nesižinai, ką darantis! Ne, tikrai nesuprantu.

33. Knygos, iš kurios pateikiama ši ištrauka, autorius yra

- A) Selemonas Paltanavičius
- B) Otfrydas Proisleris
- C) Vytautas Petkevičius
- D) Violeta Palčinskaitė
- E) Angela Naneti

34. Žodžio **tvenkinį** gale rašoma **-y**, nes

- A) žodis atsako į klausimą **kur**?
- B) žodyje yra klaida
- C) tai yra sutrumpinta žodžio forma
- D) nurodo veiksmo vietą
- E) nurodo tvenkinio gylį

35. Paryškintame sakinyje žodis **vandenį** atsako į klausimą **ką** ? Kaip skambėtų šis žodis atsakydamas į klausimą **kas** ?

- A) vanduo
- B) vandenis
- C) vandenai
- D) vandenys
- E) vandeniai

36. Nurodykite žodžių junginio **laužyti galvą** reikšmę.

- A) glostyti galvą
- B) stengtis suprasti
- C) mušti per galvą
- D) sukioti kaklą
- E) nekreipti dėmesio

37. Kuris žodžių junginys reiškia tą patį, kaip ir **laužyti galvą**?

- A) šauti į galvą
- B) galvą sukti
- C) per galvą verstis
- D) palydėti galvą
- E) lenkti galvą

38. Žodyje **užkibtų** rašoma priebalsė **b**.

Kuris žodis paaiškina tokią rašybą?

- A) sukibtų
- B) pakibtų
- C) kibo
- D) užkibsią
- E) kibte

39. Kuriuo žodžių junginiu galima pakeisti žodžius **nieku gyvu**?

- A) labai dažnai
- B) nežinia kaip
- C) kiek girdėjau
- D) nieku, kas gyvas
- E) jokia būdu

40. Žodis **Ciprinas** pradedamas rašyti didžiąja raide, nes

- A) triskiemeniai žodžiai dažnai pradedami didžiosiomis raidėmis
- B) tai yra karpio vardas
- C) tai yra vandens vardas
- D) tai retas žodis
- E) žodyje yra klaida